

Prehistorie en oudheid

In de Atheense stadstaat werd gebruikgemaakt van het ostracisme, het schervengericht. Eén keer per jaar kon de volksvergadering besluiten om dit schervengericht te houden. De leden van de volksvergadering krasten daarbij de naam van een politiek leider van wie zij af wilden op een potscherf. Degene tegen wie de meeste stemmen werden uitgebracht, werd voor tien jaar verbannen uit Athene.

Naar aanleiding hiervan kom je tot de bewering dat het ostracisme de Atheense democratie zowel kon beschermen als verzwakken.

2p 2 Ondersteun beide delen van de bewering met een argument.

Gebruik bron 1.

Deze bron beschrijft twee manieren waarop de consolidatie van het Romeinse imperium plaatsvindt.

2p 3 Geef aan welke twee manieren dat zijn.

Prehistorie en oudheid

bron 1

In 47 na Christus wordt Domitius Corbulo benoemd tot gouverneur van de Romeinse provincie Germania Inferior, waar het op dat moment erg onrustig is. De Romeinse geschiedschrijver Tacitus schrijft daarover:

In diezelfde tijd vielen de (Germaanse) Chauci (...) onder leiding van Gannascus de provincie binnen. Deze man was afkomstig uit de stam van de Canninefaten, had lang in onze hulptroepen gediend, was toen gedeserteerd en had, na zich meester te hebben gemaakt van enige lichte vaartuigen, roofovervallen gepleegd langs de kust van Gallië. (...) Corbulo trok intussen goed voorbereid de provincie in (...). Nadat hij de vloot van de vijand tot zinken had gebracht, Gannascus had verdreven en de orde had hersteld, begon hij met de herinvoering van de vroegere discipline onder de legioenen, die de ontberingen van het soldatenleven waren ontwend en alleen nog aan buit dachten. (...) De schrik die hij veroorzaakte, trof zowel zijn eigen troepen als de vijand. Onze mannen kregen nieuwe moed; de barbaren verloren hun trots. De Friezen, die vijandig en verraderlijk waren geweest sinds hun eerdere opstand, gaven gijzelaars (als onderpand) en vestigden zich in gebieden die Corbulo aan hen toewees. Ook gaf hij hun een senaat, magistraten en wetten. Om ervoor te zorgen dat zij zouden blijven gehoorzamen, bouwde hij een fort.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.